

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима је члан 97. став 1. тачка 6) Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06), којим је, између осталог, утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката и систем обављања појединих привредних и других делатности.

II Разлози за доношење Закона

Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон и 5/15) уређује се правни положај привредних друштава, а нарочито њихово оснивање, управљање, статусне промене, промене правне форме, престанак и друга питања од значаја за њихов положај, као и правни положај предузетника.

Имајући у виду предмет овог закона, исти је од нарочитог значаја стварање повољног пословног окружења за развој привреде Републике Србије и пословање привредних субјеката на територији Републике Србије.

Влада је Закључком 05 Број: 337–5373/17 од 19. јуна 2017. године, усвојила Преговарачку позицију Републике Србије за Међувладину конференцију о приступању Републике Србије Европској унији за Поглавље – 6 „Право привредних друштава” којом се Република Србија обавезала да ће до краја 2017. године преузети у правни систем Републике Србије правне тековине Европске уније из области корпоративног права са којима домаћи прописи из ове области до сада нису били усаглашени, и то: Уредбу Савета (ЕЗ-а) бр. 2157/2001 од 8. октобра 2001. године о статуту европског друштва – (СЕ), Уредбу Савета 1985/2137/ЕЕЗ о Европској економској интересној групацији (ЕЕИГ) и Директиву 2005/56/ЕЗ Европског парламента и Савета од 26. октобра 2005. године.

Припреми за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима претходила је анализа спровођења постојећих решења из Закона у пракси, као и анализа коментара, сугестија и предлога домаћих и страних привредних субјеката, односно Привредне коморе Србије, као и страних привредних комора које су активне у Републици Србији, за побољшање појединих решења из важећег закона која су представљала препреку и „уска грла” у примени Закона, а која је требало отклонити ради његове ефикасније примене.

Имајући у виду изнето, Нацртом закона извршене су допуне одредаба овог закона којима је преузета садржина наведених уредби, као и основна начела и принципи наведене директиве, па су у правни систем Републике Србије уведене нове правне форме друштава, односно уређен је правни положај Европског акционарског друштва и Европске економске интересне групације, а уређено је и прекогранично спајање и припајање друштава капитала основаних у Републици Србији са друштвима капитала из других држава чланица Европске уније, с тим да ће се ове одредбе које су садржане у посебним новим деловима Закона, примењивати од дана приступања Републике Србије Европској унији.

У Нацрту закона посебна пажња је посвећена унапређењу заштите права мањинских акционара у складу са Акционим планом за унапређење ранга Србије на листи Светске банке „doing business”, па се, између осталог, уређује нова обавеза за друштво, у случају закључивања правних послова, односно предузимања правних радњи у којима постоји лични интерес чланова друштва који имају значајно учешће у основном капиталу друштва, односно који имају контроли утицај на пословање другог лица, као и за лица која врше функцију заступања и надзорну функцију у органима друштва, прокуристе и ликвидационе управнике. Наиме, ова обавеза подразумева да пре одобравања закључивања правног посла или предузимања правне радње у којој постоји лични интерес, у случају да вредност предмета тог посла или правне радње износи више од 10% од књиговодствене вредности укупне имовине друштва исказане у последњем годишњем билансу стања, друштво има обавезу да прибави извештај о процени тржишне вредности ствари или права који су предмет таквог правног посла или правне радње, а који чини саставни део одлуке којом се одобрава правни посао, односно правна радња у којој постоји лични интерес. Такође, прописује се обавеза друштва да на својој интернет страници или на интернет страници регистра привредних субјеката објави обавештење о закљученом правном послу, односно предузетој правној радњи, у којој постоји лични интерес са детаљним описом тог посла или радње и све релевантне чињенице о природи и обиму личног интереса, и то у року од 15 дана од дана закључења тог правног посла, односно предузимања те правне радње.

Такође, омогућено је да чланови друштва са ограниченом одговорношћу који поседују или заступају 10 % удела друштва могу да сазову седницу друштва. Наиме, изменама члана 202. Закона прописује се да се седница скупштине обавезно сазива када то у писаном облику захтевају чланови друштва који имају или заступају најмање 10 % (уместо досадашњих 20%) гласова, ако оснивачким актом није одређено да то право имају и чланови који заједно имају или заступају мањи проценат гласова.

Уједно, омогућено је да један или више чланова друштва који поседују или заступају најмање 5 % (уместо досадашњих 10%) удела у основном капиталу друштва, могу путем писаног обавештења друштву ставити додатне тачке на дневни ред седнице скупштине. Овом изменом у члану 205. Закона изједначен је положај чланова друштва са ограниченом одговорношћу са правом једног или више акционара који поседују најмање 5% акција са правом гласа, у акционарском друштву, на предлагање допуне дневног реда седнице скупштине.

Осим наведених измена, додатно је побољшан положај мањинских акционара у погледу испуњавања минималног услова за спровођење принудног откупа акција са 90% на 95%. Наиме, у досадашњем решењу члана 515. Закона прописано је да на предлог акционара који има акције које представљају најмање 90% основног капитала друштва и који има најмање 90% гласова свих акционара који поседују обичне акције, скупштина доноси одлуку о принудном откупу свих акција преосталих акционара друштва. Нацртом закона наведена одредба се мења, па се прописује да на предлог акционара који има акције које представљају најмање 95% основног капитала друштва и који има најмање 95% гласова свих акционара који поседују обичне акције, скупштина доноси одлуку о принудном откупу свих акција преосталих акционара друштва. Такође, прецизира се да се предметна одлука доноси без обзира на терете, забране располагања, ограничења и права трећих лица на тим акцијама, јер је у пракси претходна формулација изазивала недоумице да ли акције на којима је била установљена залога могу бити предмет принудног откупа.

У вези са правом на продају акција које је прописано чланом 522. Закона, такође су извршене измене којима се изједначавају прагови који контролни акционар треба да испуни да би стекао право на принудни откуп свих акција преосталих акционара друштва, са његовом обавезом да купи акције сваког од преосталих акционара друштва на њихов захтев, у смислу да је контролни акционар који стекне акције које представљају најмање 95% (уместо досадашњих 90%) основног капитала друштва и који има најмање 95% (уместо досадашњих 90%) гласова свих акционара који поседују обичне акције, обавезан да купи акције сваког од преосталих акционара друштва на његов писани захтев.

Поред наведених одредаба којима се врши значајно унапређење заштите права мањинских акционара, Нацртом закона допуњују се и одредбе којима се уређује право акционара на дивиденду, тако што је одређен рок за исплату дивиденде који не може бити дужи од шест месеци од дана доношења одлуке о исплати дивиденде, како би се избегле ситуације да се дивиденда, на основу одлуке о исплати дивиденде, исплаћује акционарима и након неколико година по доношењу ове одлуке, или чак никад, што је у пракси био чест случај.

Такође, у одредбама којима се уређује позив акционарима за седницу скупштине, на којој се одлучује о располагању имовином велике вредности, уведене су значајне новине ради отклањања недостатака у постојећем тексту и веће транспарентности. Наиме, новине су садржане у чињеници да се уз позив акционарима за седницу скупштине доставља и обавештење о одлукама које представљају располагање имовином велике вредности, као и обавеза акционарског друштва да позив за седницу објави и на интернет страници регистра привредних субјеката и на интернет страници Централног регистра.

Нацртом закона прецизирају се одредбе којима се уређује принудна ликвидација, и то кроз интервенције и прецизирање разлога за покретање поступка принудне ликвидације, као и увођењу обавезе да пре покретања поступка принудне ликвидације, регистратор који води регистар привредних субјеката на интернет страници тог регистра објављује обавештење о привредном друштву код кога су се стекли разлози за принудну ликвидацију, са позивом том привредном друштву да у року од 30 дана од дана објављивања тог обавештења, отклони разлоге које је у складу са овим законом могуће отклонити и региструје промене одговарајућих података у складу са законом о регистрацији. Нацртом закона у текст се уводе и нове одредбе којима се уређује статус друштва у поступку принудне ликвидације, као и окончање поступка принудне ликвидације.

Нацртом закона уводи се нова одредба којом се уређују подаци о лицима за које по овом закону постоји обавеза регистрације, који се региструју у складу са законом о регистрацији, а из разлога усаглашавања са Законом о заштити података о личности ("Службени гласник РС", бр. 97/08, 104/09 - др. закон, 68/12 - одлука УС и 107/12) и Законом о странцима ("Службени гласник РС", бр. 97/08), у погледу података који се односе на лични број за странца, односно број личне карте странца и земља издавања. Са друге стране Законом о заштити података о личности прописано је да обрада података о личности није дозвољена, између осталог, иако се обрада врши без законског овлашћења. Нацртом закона је унета одредба којом се уређују подаци о лицима за које постоји обавеза регистрације, сходно којој је установљено законско овлашћење за обраду тих података.

Ради усклађивања са Законом о тржишту капитала ("Службени гласник РС", бр. 31/11, 112/15 и 108/16), Нацртом закона допуњују се одредбе којима се уређује поступак стицања сопствених акција (члан 285. Закона) а којима је прописано да је одбор директора, односно извршни одбор, ако је управљање друштвом дводомно, дужан да, у складу са одлуком о стицању сопствених акција, упути понуду за откуп свим акционарима те класе акција. Наведена одредба је допуњена у смислу да јавно акционарско друштво може стицати сопствене акције и без упућивања понуде, и то на основу програма откупа сопствених акција, а у складу са прописима којима се уређује тржиште капитала.

Значајне су измене и у одредбама члана 470. Закона којима се уређује питање стицања и располагања имовином велике вредности. Наиме, у одредбама наведеног члана биле су неопходне из разлога што је примена истих у пракси изазвала низ проблема нарочито по питању дефинисања шта се сматра повезаним стицањем јер је одредбама члана 470. Закона прописано да се под једним стицањем, односно располагањем, сматра и више повезаних стицања, односно располагања извршених у периоду од годину дана, при чему се као време настанка узима дан извршења последњег стицања, односно располагања. С тога је било потребно прецизирати шта се сматра повезаним стицањем, односно отклонити недоумицу јер иста спречава привредну делатност у обиму који би могао да постоји и доводи у сумњу и несигуран положај повериоце и инвеститоре услед немогућности да знају и буду сигурни да ли је или није у питању имовина велике вредности. Због свега наведеног у члан 470. Закона унета је нова одредба којом се прописује да се под једним стицањем, односно располагањем имовином велике вредности не сматра истовремено успостављање заложног права, хипотеке или другог средства обезбеђења које привредно друштво даје ради обезбеђења сопствене обавезе по уговору о кредиту, зајму или другом правном послу, у ком случају се највећа вредност појединачне правне радње, односно правног посла узима као вредност по којој се утврђује имовина велике вредности.

С обзиром да се у пракси јављају случајеви у којима су привредна друштва-издаваоци финансијских инструмената брисани из регистра привредних субјеката по основу окончања ликвидације, а да нису извршили испис финансијских инструмената у Централном регистру, било потребно је увести обавезу спровођења поступка исписа финансијских инструмената пре брисања привредног субјекта из регистра привредних субјеката. Последица недостатка ове обавезе у законској регулативи јесте постојање активних акција издаваоца који практично више не постоје. Ради отклањања наведених недостатака, одредбе којима се уређује окончање ликвидације (члан 543.), допуњене су у смислу да се по окончању ликвидације друштво брише из регистра привредних субјеката у складу са законом о регистрацији, а у случају акционарског друштва, брисање се врши тек након подношења захтева Централном регистру за испис финансијских инструмената из регистра.

Нацртом закона омогућено је да приликом електронске регистрације оснивања друштва, оверу потписа на оснивачком акту, ако је реч о електронском документу, замени квалификовани електронски потпис чланова друштва, чиме се елиминишу трошкови оснивача за оверу потписа. Истовремено, Нацртом закона уведена је обавеза за привредно друштво да има адресу за пријем електронске поште, као и да се уредност достављања електронског документа друштву одређује у складу са законом који уређује електронски документ. Предметним изменама обавезују се друштва да поседују електронску адресу за пријем поште, а све у складу са развојем концепта Е –Управе, и у

складу са дигитализацијом пословања целокупне привреде. С друге стране, овакво решење омогућава ефикасији систем комуникације државних органа са привредом и привредних субјеката међусобно и стварање предуслова за елиминацију „папирног пословања” и смањење трошкова, како привреди, тако и за државу. Ово решење доприноси економичности, ефикасности и ефективности пословања. Већ постојећи систем у оквиру АПР-а омогућава да се регистрација електронске адресе врши бесплатно, тако да се увођењем овакве обавезе не стварају негативни финансијски ефекти на привреду, и не стварају нови трошкови.

Такође, Нацртом закона, прецизно је уређен поступак смањења основног капитала код друштава са ограниченом одговорношћу јер је досадашња пракса показала да није могућа сходна примена одредаба којима се уређује смањење капитала код акционарских друштава.

Нацртом закона додате су одредбе којима се ствара правни основ за брисање из регистра оних привредних друштва и других облика обављања привредне делатности који нису до сада преведени у регистар привредних субјеката у складу са Законом о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 61/05 и 111/09 - др. закон) и Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, бр. 99/11 и 83/14), с обзиром да одређени број привредних субјеката нису поднели пријаву за превођење, а регистратор регистра привредних субјеката таква привредна друштва није могао ставити у статус неактивних, због постојања непотпуне базе података о привредним субјектима који су били регистровани у надлежним судовима до 31. децембра 2004. године, па сходно томе нису ни могли бити брисани као неактивни привредни субјекти. Наведена допуна се не односи се на привредна друштва и друге облике обављања привредне делатности чије се седиште налази на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, која послују друштвеним или јавним капиталом. С обзиром на то, уведена је обавеза регистратора да ова привредна друштва преведе у регистар привредних субјеката по службеној дужности, због заштите јавног интереса.

Такође, новим одредбама Нацрта закона успоставља се правни основ за брисање привредних субјеката над којима је закључен стечајни поступак решењем донетим у складу са одредбама члана 150. до 154. Закона о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11 - др. закон, 71/2012 - УС и 83/14), које је постало правноснажно пре ступања на снагу одлуке Уставног суда („Службени гласник РС”, број 71/12), којом су наведене одредбе Закона о стечају проглашене неуставним, тако што ће регистратор који води регистар привредних субјеката донети решење, по службеној дужности, да се наведени привредни субјекти, над којима је закључен стечајни поступак, сматрају брисаним даном правноснажности решења о закључењу стечајног поступка. На овај начин омогућиће се оснивачима, као и запосленима у тим привредним субјектима да остваре своја права из области социјалног односно пензионог осигурања.

Поред наведеног решено је и питање правног следбеништва над имовином привредних субјеката који су брисани из регистра привредних субјеката као неактивни у складу са чланом 68. став 2. Закона о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, број 55/04, 61/05 и 111/09 - др. закон) прописивањем да њихови чланови постају сувласници над имовином тих привредних субјеката у идеалним деловима који одговарају њиховим власничким уделима у основном капиталу тих привредних субјеката.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Чланом 1. Нацрта закона, проширује се предмет закона, тако што се овим законом уређује и правни положај других облика организовања као што су Европско акционарско друштво и Европска економска интересна групација, које се уводе у наш правни систем у складу са Уредбом Савета (ЕЗ-а) бр. 2157/2001 од 8. октобра 2001. године о статуту европског друштва – (СЕ) и Уредбом Савета 1985/2137/ЕЕЗ о Европској економској интересној групацији (ЕЕИГ)

Чланом 2. Нацрта закона, интервенише се у члану 3. са циљем прецизирања назива прописа којим се уређује регистрација привредних друштава.

Чланом 3. Нацрта закона, у члану 4. уводи се нова одредба којом се прецизира да одлуку о промени претежне делатности доноси скупштина друштва, односно ортаци и комплементари, с обзиром да постојећим законским решењем наведено питање није било уређено.

Чланом 4. Нацрта закона, интервенише се у члану 9. а ради прецизирања да с акционари региструју у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, с обзиром да наведено питање постојећим законским решењем предметно питање није било уређено.

Чланом 5. Нацрта закона, после члана 9. додаје се назив члана и члан 9а, којим се уређују подаци о лицима која се региструју а из разлога усаглашавања са Законом о заштити података о личности ("Сл. гласник РС", бр. 97/2008, 104/2009 - др. закон, 68/2012 - одлука УС и 107/2012) и Закона о странцима, односно поступања по приговору Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Наиме, Законом о заштити података о личности прописано је да обрада података о личности није дозвољена, између осталог, и ако се обрада врши без законског овлашћења. Нацртом закона је уведена одредба којом се уређују подаци о лицима за које постоји обавеза регистрације, сходно којој је установљено законско овлашћење за обраду тих података.

Чланом 6. Нацрта закона, прецизира се члан 10. са циљем раздвајања друштва са ограниченом одговорношћу и акционарског друштва. Наиме, ако оснивачким актом односно статутом није другачије одређено, друштво које је основано на одређено време може продужити време трајања друштва или наставити пословање као друштво основано на неодређено време, ако до истека времена на које је основано, односно до окончања поступка ликвидације, у случају акционарског друштва о томе одлуку донесе скупштина, и то трочетвртинском већином гласова присутних акционара и та одлука буде и истом року регистрована у складу са законом о регистрацији.

Чланом 7. Нацрта закона, прецизира се члан 11. у смислу да оверу потписа, ако је реч о електронском документу, замењује квалификовани електронски потпис чланова друштва, осим ако то није у супротности са прописима којима се уређује промет непокретности.

Чланом 8. Нацрта закона, прецизира се члан 12. а ради унапређења текста, јер се статут акционарског друштва мења искључиво одлуком скупштине.

Чланом 9. Нацрта закона, прецизирају се одредбе члана 14. у смислу да, ако је привредно друштво регистровано, пресуду којом се утврђује ништавост оснивачког акта друштва суд по правноснажности доставља регистру привредних субјеката, ради регистрације и покретања поступка принудне ликвидације друштва у складу са овим законом, с обзиром да у досадашњем тексту закона није била предвиђена регистрација правоснажне пресуде којом се утврђује ништавост оснивачког акта друштва.

Чланом 10. Нацрта закона, члан 15. мења се са циљем усаглашавања одредбе у смислу да члан друштва може закључити уговор у писаној форми са једним или више чланова истог друштва којим се регулишу питања од значаја за њихове међусобне односе у вези са друштвом. Наведеном одредбом се отвара могућност за закључење оваквог уговора али не прописују његови битни елементи с обзиром да исти производи дејство искључиво између чланова друштва који су га закључили. Сходно наведеном, измењеним одредбама члана 15, брисане су одредбе којима су дати примери уговора а који нису битни за правну норму.

Чланом 11. Нацрта закона мења се члан 16. у смислу да друштво може члановима извршити повраћај трошкова у вези са оснивањем друштва ако је то предвиђено не само оснивачким актом, како је до сада било прописано већ и статутом, због различитости оснивачких аката у зависности од правне форме друштва.

Чланом 12. Нацрта закона интервенише се у члану 19. са циљем да се прецизира да се седиште друштва из кога се управља пословањем друштва, одређује не само оснивачким актом, већ и статутом из разлога што се оснивачки акт не може мењати, односно одлуком ортака или комплементара а са циљем да се ово питање уреди у погледу свих правних форми друштава које су овим законом прописане.

Чланом 13. Нацрта закона мења се члан 20. тако што се прописује да друштво може да има посебну адресу за пријем поште на територији Републике Србије, која се региструје у складу са законом о регистрацији. Наведено је од значаја јер се уводи одредба којом се прописује да ако друштво има посебну адресу за пријем поште, достављање се врши на ту адресу, уместо на адресу седишта друштва. Интервенције у овој одредби су значајне јер се истима врши прецизирање којим се повећава правна сигурност у погледу достављања.

Чланом 14. Нацрта закона мења се члан 21. а којим се изменама ближе уређује да је друштво дужно да има адресу за пријем електронске поште, као и да се уредност достављања електронског документа друштву одређује у складу са законом који уређује електронски документ. Предметним изменама обавезују се друштва да поседују електронску адресу, а у складу са концептом Е -Управе и у складу са дигитализацијом пословања целокупне привреде, а које је решење на трагу дигиталне агенде. С друге стране, овакво решење омогућава ефикасији систем комуникације државних органа са привредом и привредних субјеката међусобно и стварање предуслова за елиминацију „папирног пословања” и смањење трошкова, како привреди, тако и држави. Ово решење допринеће економичности, ефикасности и ефективности пословања као и смањењу трошкова архивирања. Већ постојећи систем у оквиру АПР-а омогућава да се регистрација електронске адресе врши бесплатно, тако да се увођењем овакве обавезе не стварају негативни финансијски ефекти на привреду, и не стварају нови трошкови. Потпуни прелазак на Е- пословање ће бити могућ, када се створе технички предуслови на свим нивоима друштва.

Чланом 15. Нацрта закона допуњује се члан 22. одредбом којом се прописује да се уз пословно име привредног друштва у поступку принудне ликвидације додаје ознака „у принудној ликвидацији”, а ради допуне неведене одредбе, с обзиром да у досадашњем законском решењу ово питање није било уређено. Такође, члан 22. допуњује се одредбом којом се прописује да одлуку о пословном имену доноси скупштина, ортаци, односно комплементари, с обзиром да ово питање није било уређено досадашњим решењем а у питању је битна одлука, па је оваква допуна била нужна.

Чланом 16. Нацрта закона интервенише се у члану 23. који се допуњује новом одредбом у складу са којом скраћено пословно име може да садржи и акрониме речи из назива и описа предмета пословања, а којом допуном се омогућава наставак добре праксе која је у Србији постојала до 2011. године која је у складу је са бројним захтевима привредних субјеката. Такође, ово одредба се допуњује тако да се прописује да акроними из назива и описа предмета пословања не смеју бити истоветни називу другог друштва, нити изазивати заблуду о идентитету са другим друштвом.

Чланом 17. Нацрта закона врши се правно-техничка редакција у члану 28. став 2. ради усаглашавања са ставом 1. предметног члана.

Чланом 18. Нацрта закона мења се став 1. члана 29. и прописује да пословно име друштва може да садржи реч „Србија“, реч која представља назив територијалне јединице или аутономне покрајине Републике Србије, изведенице ових речи, укључијући и опонашање тих речи, као и међународно признату трословну ознаку Републике Србије „СРБ“, уз претходну сагласност надлежног органа, у складу са законом. Интервенцијама у наведеној одредби врши се прецизирање ради отклањања проблема који су се у пракси применом досадашњег решења, појављивали.

Чланом 19. Нацрта закона, интервенише се у члану 33. Наиме наведеним одредбама прописује се да је заступник дужан да поступа у складу са ограничењима својих овлашћења која су утврђена актима друштва или одлукама надлежних органа друштва, с тим да се ограничења овлашћења заступника не могу истицати према трећим лицима. Интервенцијама у предметном члану исти се допуњује и прецизира у смислу да су код заједничког заступања сва лица која су овлашћена на заједничко заступање заступници и заједнички предузимају радње заступања, а код супотписа једно или више лица су заступници али су ограничени супотписом било ког трећег лица, што значи да супотписник није нужно заступник али може бити ако је као такав регистрован.

Чланом 20. Нацрта закона, прецизирају се одредбе члана 36. став 1. у смислу да се прокура издаје одлуком свих ортака, односно комплементара, директора, одбора директора или извршног одбора, ако оснивачким актом односно статутом није другачије одређено, јер издавање прокуре као пословног пуномоћја не спада у редовно пословање друштва, па је ствар органа управљања, осим ако власници друштва другачије не одлуче.

Чланом 21. Нацрта закона, прецизира се члан 38. став 3. ради усклађивања са чланом 37, као и ради отклањања забуне које је досадашње решење изазивало у пракси.

Чланом 22. Нацрта закона, у члану 46. прецизира се став 2. у смислу да се новчани и неновчани улог приликом оснивања друштва или повећања основног капитала мора уплатити, односно унети у року одређеном у оснивачком акту, односно одлуци о повећању капитала, с тим да се тај рок рачуна од дана регистрације а не од дана

доношења оснивачког акта, како је до сада било уређено. Решење регистратора о повећању основног капитала има конститутиван карактер, тако да се рок за унос односно уплату рачуна од тог дана, а не од дана доношења одлуке о повећању основног капитала. Такође, у ставу 2. тачка 1. интервенише се ради усклађивања са законом о тржишту капитала. Одредба члана 46. допуњена је новим ставом 5. којим се уређује већина којом се доноси одлука о замени испуњења обавеза на унос, односно уплату улога.

Чланом 23. Нацрта закона, прецизирају се одредбе члана 48. којима се уређује последице неуплате, односно неуношења улога а ради правно техничке редакције, односно како би се отклонило погрешно позивање у одредби, које је у досадашњем тексту стварало забуну.

Чланом 24. Нацрта закона, интервенише се у члану 50. став 1. тачка 1) , тако што се испред речи: „споразумно” додају се речи: „од стране члана друштва”, тако да се овом одредбом сада уређује да се вредност неновчаног улога утврђује се од стране члана друштва или споразумно од стране свих чланова друштва, а уређивања предметног питања и у случају једночланог друштва са ограниченом одговорношћу.

Чланом 25. Нацрта закона, прецизира се одредба члана 53. у смислу да у осталим случајевима проценитеља може да бира и директор друштва, јер нека друштва немају одбор директора, већ само директора.

Чланом 26. Нацрта закона, мења се одредба члана 57. став 2. тачка 2, а са циљем да се испрати континуитет трговања сваког месеца у односу на период од 3 месеца, и то најмање једна трећина трговачких дана на месечном нивоу, како би се спречиле злоупотребе, које је досадашње решење омогућавало.

Чланом 27. Нацрта закона, у члану 58. став 2. бришу се речи које се подразумевају и које представљају вишак у тексту наведене одредбе, па интервенција представља техничко унапређење текста.

Чланом 28. Нацрта закона, врши значајно унапређење заштите мањинских акционара у складу са Акционим планом - doing business list, из којих се разлога мења члан бб. чиме се законске одредбе којима се уређује одобрење правног посла или радње у случају постојања личног интереса, унапређују. Наиме, наведеном изменом прописује се да у случају постојања послова и радњи у којима постоји лични интерес, пре одобравања закључивања правног посла или предузимања правне радње у којој постоји лични интерес, у случају да вредност предмета тог посла или правне радње износи више од 10% од књиговодствене вредности укупне имовине друштва исказане у последњем годишњем билансу стања, друштво има обавезу да прибави извештај о процени тржишне вредности ствари или права који су предмет таквог правног посла или правне радње, а који чини саставни део одлуке којом се одобрава правни посао, односно правна радња у којој постоји лични интерес. Такође, прописује се обавеза друштва да на својој интернет страници или на интернет страници регистра привредних субјеката објави обавештење о закљученом правном послу, односно предузетој правној радњи, у којој постоји лични интерес са детаљним описом тог посла или радње и све релевантне чињенице о природи и обиму личног интереса, и то у року од 15 дана од дана закључења тог правног посла, односно предузимања те правне радње.

Чланом 29. Нацрта закона, интервенише се у члану 71. са циљем откањања недостатака, односно нетачног позивања које је стварало забуну у примени одредаба овог члана.

Чланом 30. Нацрта закона, у члану 74. став 1. брише се позивање на члан 69. став 1. из разлога што је у члану 72. наведено да су и запослени дужни да чувају пословну тајну. Такође, брише се и тачка 3. наведене одредбе, из разлога што није у складу са прописима којима се уређују радни односи.

Чланом 31. Нацрта закона, интервенише се у члану 76. јер се конкурентско друштво не може обавезивати на пренос користи, уколико против конкурентског друштва није поднета тужба за повреду правила о забрани кокуренције. Интервенције у наведеној одредби односе се и на брисање тачке 4. и 5. у ставу 1. овог члана, јер таква тужба из тачке 4. у правном систему не постоји, а тачка 5. се брише из истих разлога као и у случају члана 74. став 1. тачка 3.

Чланом 32. Нацрта закона, унапређују се одредбе члана 86. којима се уређује пословно име предузетника, између осталог, и у смислу да предузетник послује и учествује у правном промету под пословним именом које је регистровано у складу са законом о регистрацији, с тим да пословно име предузетника обавезно садржи име и презиме предузетника, ознаку "предузетник" или "пр" и место у коме је седиште предузетника, а не и опис претежне делатности, као што је то до сада било прописано, јер наведену обавезу немају ни привредна друштва, чиме се изједначава полагај предузетника са привредним друштвом. Наведеним интервенцијама у члану 86. мења се и став 4. којим се прецизира да, ако пословно име предузетника садржи назив, онда пословно име обавезно садржи и предмет пословања, у ком случају се назив мора разликовати од назива другог предузетника са истим предметом пословања тако да не изазива заблуду о идентитету са другим предузетником.

Чланом 33. Нацрта закона, у члану 87. став 1. речи: „из кога управља обављањем делатности” замењују се речима: „на територији Републике Србије где предузетник обавља делатност”, чиме се прецизније дефинише седиште предузетника. Даље, одредба се допуњује тако да се прописује да предузетник може обављати делатност и у издвојеном месту пословања, које може бити и изван седишта. Такође, после става 7. додаје се став 8, којим се уређује да се на достављање, адресу за пријем поште и адресу за пријем електронске поште, сходно примењују одредбе чл. 20. и 21. овог закона којима се уређује питање достављања и адресе за пријем поште, односно адресе за пријем електронске поште друштва.

Чланом 34. Нацрта закона, у члану 88. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи: „Предузетник може да се региструје, с тим да почетак обављања делатности може да региструје и накнадно.” Наведена одредба већ се примењује у пракси а предвиђена је и другим прописима, па се уводи у текст закона из разлога да се олакша почетак рада предузетнику и да му се одложи плаћање фискалних и других обавеза до почетка стицања прихода, односно обављања делатности.

Чланом 35. Нацрта закона, у члану 89. став 5. речи: „законског заступника у складу са овим законом” замењују се речима: „заступника из члана 32. овог закона”, чиме се прецизира наведена одредба у смислу да пословођа има својство заступника из члана 32. овог закона, којим је прописано да осим законских заступника, заступници друштва у смислу овог закона су и лица која су актом или одлуком надлежног органа друштва

овлашћена да заступају друштво и као таква регистрована у складу са законом о регистрацији. Наиме, предузетник је сам себи законски заступник јер је пословно способно лице које врши пословођење и у име и за рачун предузетника и закључује правне послове, сходно чему он има својство заступника из члана 32. закона.

Чланом 36. Нацрта закона, у члану 91. врши се термилошко усклађивање, а нарочито прецизирање одредбе којом се уређују случајеви када предузетник престаје са обављањем делатности по сили закона. Наведени члан допуњује се и одредбом којом се прописује да ако су за обављање делатности предузетника прописани посебни услови у погледу личних квалификација предузетника, лице из става 7. мора да испуњава те услове, дакле наследник, односно члан његовог породичног домаћинства (брачни друг, деца, усвојеници и родитељи) који је при том и сам пословно способно физичко лице које може наставити обављање делатности у случају смрти или губитка пословне способности предузетника.

Чланом 37. Нацрта закона, интревенише се у члану 92. у смислу да се брише одредба којом је било прописано да, ако два или више предузетника обавља делатност заједнички, одлуку о наставку обављања делатности у форми привредног друштва, доносе једногласно, из разлога што ортачких предузетничких радњи више нема.

Чланом 38. Нацрта закона, прецизирају се одредбе члана 94. а ради усклађивања са другим прописима као и усклађивања са чланом 9а и чланом 141. Такође, наведене одредбе се прецизирају у смислу да уговор о оснивању ортачког друштва садржи нарочито, између осталог и податке о значењу врсте и вредности улога сваког ортака, као и податке о уделу сваког ортака, с обзиром подаци у вези са уделом сваког ортака у досадашњем тексту закона нису били прописани.

Чланом 39. Нацрта закона у члану 100. став 1. после речи: „преносиоца удела” додају се запета и речи: „које проистичу из удела или су у вези са уделом,”. Том интервенцијом прецизирају се предметне одредбе у смислу да преносилац удела и стицалац удела одговарају неограничено солидарно за све обавезе преносиоца удела, а које проистичу из удела или су у вези са уделом, према друштву на дан регистрације преноса удела у складу са законом о регистрацији, осим ако се сви ортаци не споразумеју другачије.

Чланом 40. Нацрта закона, члан 111. став 2. се мења тако што се брише одредба којом је било прописано да ако су два или више ортака овлашћени да заступају друштво заједно они могу да овласте једног или више ортака да заступају друштво у одређеним пословима или одређеној врсти послова, а која је одредба била сувишна јер је неспојиво да ортаци који заступају заједно, овлашћују друге ортаке да појединачно заступају. Такође, у наведеној одредби брише се и став којим је било прописано да се уговором о оснивању може се одредити да сваки ортак који је овлашћен да заступа друштво може заступати друштво само заједно са прокуристом, јер је ово питање уређено општим одредбама којима се уређује прокура.

Чланом 41. Нацрта закона прецизирају се одредбе члана 117. којима се уређује престанак ортачког друштва брисањем из регистра привредних субјеката.

Чланом 42. Нацрта закона, назив члана 118. и члан 118. мењају се ради прецизирања и истима уређује да по тужби неког од ортака надлежни суд доноси пресуду

којом се одређује престанак друштва када за то постоји оправдан разлог, с тим да оправдани разлог постоји ако ортаци не могу да воде послове друштва због међусобног неслагања или ако из других разлога није могуће да друштво настави пословање у складу са овим законом, односно уговором о оснивању. Такође, прописује се да је ништав споразум којим се искључује или ограничава право ортака на подношење наведене тужбе.

Чланом 43. Нацрта закона, допуњује се члан 119. одредбама којима се уређује да ако је уговором о оснивању одређено да друштво наставља да послује са наследницима преминулог ортака, наследници могу у року од тридесет дана од дана правоснажног окончања оставинског поступка да захтевају од друштва да ступе на место преминулог ортака или да траже исплату накнаде за вредност удела сразмерно свом наследном делу. Такође, наведени члан допуњује се одредбом којом се прописује да наследници ортака који не ступе на место преминулог ортака, имају право на исплату накнаде за вредност удела сразмерно свом наследном делу, у складу са одредбама члана 122. овог закона. Наведеним ставовима прецизира се начин на који наследници преминулог ортака ступају на његово место, односно могућност да уместо ступања на његово место захтевају исплату од друштва накнаде за вредност удела. Осим овог начина уведено је и право наследника на исплату за вредност удела, уколико не желе да ступе на место преминулог ортака а у складу са чланом 122. закона. У преосталом делу овог члана, измене се врше ради усклађивања позивања.

Чланом 44. Нацрта закона, у члану 121. врши се прецизирање у смислу да ортак може да иступи из друштва подношењем писаног обавештења о иступању осталим ортацима, с тим да се наведено писано обавештење подноси најмање шест месеци пре истека пословне године, ако уговором о оснивању није другачије одређено. Одредба се прецизира тако што се у ставу 3. уређује да ортак који поднесе писано обавештење о иступању и то у складу са ставом 2. овог члана, односно најмање шест месеци пре истека пословне године, иступа из друштва истеком пословне године у којој је обавештење дато (дан иступања), јер јер би у противном и ортаци који су поднели писано обавештење по истеку рока од 6 месеци, имали иста права.

Чланом 45. Нацрта закона, прецизира се одредба члана 124. став 5. у смислу да ако у случају да у року од шест месеци од дана доставе захтева из става 1. овог члана друштво не изврши исплату повериоцу ортака, поверилац ортака може захтевати намирење свог потраживања на имовини друштва до висине онога што би ортак примио у случају ликвидације друштва, у складу са законом којим се уређује извршење и захтевати покретање поступка принудне ликвидације друштва у складу са одредбама овог закона које се односе на принудну ликвидацију а која одредба није била примењива у пракси из разлога што се није могла спроводити ликвидација над друштвом, због обавеза и дугова једног ортака. Није било могуће на поуздан начин од стране регистра утврдити да ли је, када и у ком износу извршена обавеза друштва према повериоцу ортака. Осим тога, наведеним интервенцијама одредба је усклађена и са чланом 48. став 3. и 319. Закона о извршењу и обезбеђењу

Чланом 46. Нацрта закона, прецизира се члан 137. којим се уређује питање престанка статуса комплементарара и командитора и промена правне форме, са циљем унапређења предметних одредаба и усаглашавања прописаних рокова.

Чланом 47. Нацрта закона, прецизира се члан 141. тако што се прецизира да оснивачки акт садржи, поред осталог и податке о члановима друштва из члана 9а, као и податак о пребивалишту члана друштва, а ради усаглашавања са чланом 9а закона.

Чланом 48. Нацрта закона, у члану 144. став 4. мења се са циљем да се елиминише позивање на члан 20. став 3. закона које је у овом случају неефикасно, односно са циљем да се достављање врши на адресу из евиденције података о члановима а сматра извршеним даном слања препоручене пошиљке на ту адресу, односно даном слања електронске поште.

Чланом 49. Нацрта закона, допуњује се члан 146. којим се уређује повећање основног капитала. Наиме, одредба којом се прописује да се основни капитал повећава на основу одлуке скупштине, допуњује се тако да се у случају приступања новог члана друштва, одлука скупштине може донети и пре потпуне уплате, односно уноса улога постојећих чланова под условом да члан који приступа, истовремено са приступањем уплати, односно унесе свој улог у целости. Тиме се омогућава докапитализација и да би нови чланови ушли са новим капиталом, али само под прописаним условима. Такође, прописује се и да се одредбе овог закона којима се уређује повећање основног капитала акционарског друштва, сходно примењују на друштво са ограниченом одговорношћу, осим ако одредбама овог члана није другачије одређено.

Чланом 50. Нацрта закона, мења се члан 147. закона којим се уређује да се основни капитал друштва с ограниченом одговорношћу може смањити, али не испод минималног основног капитала из члана 145. овог закона: 1) ради покрића губитака друштва; 2) ради стварања или повећања резерви друштва за покривање будућих губитака или за повећање основног капитала из нето имовине друштва; 3) у случајевима из члана 46. став 3, чл.155. и 159. овог закона. Наведеном одредбом ради усклађивања са чланом 211. закона, даље се прописује да одлуку о смањењу основног капитала доноси скупштина већином од две трећине од укупног броја гласова свих чланова друштва, осим ако оснивачким актом није предвиђена другачија већина, али не мања од обичне већине од укупног броја гласова чланова друштва који имају право гласа по одређеном питању.

Чланом 51. Нацрта закона, закон се допуњује члановима 147а, 147б и 147в а како би се код друштва с ограниченом одговорношћу конкретно уредила питања заштите поверилаца, код смањења основног капитала и разлози за смањења капитала, обзиром да је у досадашњем решењу о сходној примени одредаба о акционарским друштвима, ово питање било непрецизно уређено, односно изазивало проблеме у примени. Наиме, наведеним одредбама је уређено је да одлука о смањењу основног капитала друштва мора бити објављена у регистру у непрекидном трајању од три месеца почев од дана регистрације у складу са чланом 147. овог закона, с тим да повериоци чија су потраживања, независно од датума доспећа, настала пре истека рока од 30 дана од дана објаве одлуке о смањењу основног капитала друштва могу писаним путем тражити од друштва обезбеђење тих потраживања до истека периода објаве те одлуке о смањењу основног капитала. Прописују се, између осталог, и случајеви када се одредбе члана 147а овог закона о заштити поверилаца не примењују. У текст закона унета је и одредба којом се прописује да се смањење основног капитала друштва, у случају када се покривају губици друштва, може вршити само ако друштво у објављеном годишњем финансијском извештају за годину која претходи години у којој се одлука о смањењу доноси, не располаже нераспоређеном добити и резервама које се могу користити за те намене, и то у износу који не моће бити већи од износа губитака који се покривају. Такође, у закон

је унета и одредба којом се прописује да се основни капитал друштва сматра смањеним даном регистрације у регистру привредних субјеката.

Чланом 52. Нацрта закона, брише се члан 149. закона јер је новоунетим одредбама уређено питање повећања и смањења основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу сходно чему нема више потребе за сходном применом, а одредба става 2. члана 149. је неприменљива, јер се регистрација годишњих финансијских извештаја, односно објава истих врши у року од 60 дана, док се регистрација промене основног капитала врши у року од 5 дана, те је наведена одредба свакако била неприменљива јер није могуће регистровати промену капитала уз регистрацију финансијског извештаја.

Чланом 53. Нацрта закона, интервенише се у члану 153. тако што се члан допуњује новом одредбом којом се прописује да сувласници удела своје међусобне односе у вези са сувласничким уделима уређују посебним уговором, а којом појачава правна природа међусобног сувласничког односа.

Чланом 54. Нацрта закона, интервенише се у члану 157. став 2. тако што се тачка 3) брише. Наиме, брише се одредба сходно којој друштво може стицати сопствене уделе на основу одлуке скупштине по основу иступања члана друштва, а одреба је брисана ради усаглашавања са чланом 188 и 189.

Чланом 55. Нацрта закона, члану 159. став 1. тачка 3) којом је било прописано да друштво може сопствени удео поништити, када је у обавези да спроведе поступак смањења основног капитала, се брише. Наведено са циљем унапређења овог решења увођењем нових ставова у текст овог члана којима се уређије да одлука о располагању сопственим уделом обавезно садржи и рок за уплату неуплаћеног, односно унос неунетог улога, с тим да ако друштво не располаже сопственим уделом на начин из става 1. овог члана, у року од три године од дана стицања, дужно је да сопствени удео поништи и спроведе поступак смањења основног капитала.

Чланом 56. Нацрта закона, у члану 162. став 4. речи: „краћи од осам дана, нити дужи од 180 дана,” замењују се речима: „дужи од 90 дана”. Наведеном интервенцијом се у предметној одредби уређује да је члан друштва који користи право прече куповине обавезан да у писаној форми обавести преносиоца удела о прихватању у целости, у року од 30 дана од дана пријема понуде, а који рок не може бити дужи од 90 дана, из разлога што је раније прописан рок од 180 дана био предугачак, нарочито имајући у виду страна правна лица.

Чланом 57. Нацрта закона, мења се члан 169. и одредбе којима се уређивало питање пресуде која замењује сагласност, тако што се замењују одредбама којима се уређује обавеза откупа удела, у смислу да ако друштво обавести преносиоца удела о томе да му ускраћује тражену сагласност, при чему не одреди треће лице у складу са чланом 168. овог закона, дужно је да од преносиоца откупи удео у року од 30 дана од дана истека рока из члана 167. став 4. овог закона. Уколико друштво не поступи у складу са наведеним, преносилац удела има право да удео прода трећем лицу по свом избору, под истим условима. Наиме, новим концептом члана 169. бришу се одредбе које су уређивале да преносилац удела може тужбом против друштва надлежном суду захтевати доношење пресуде која ће заменити сагласност друштва.

Чланом 58. Нацрта закона, у називу одељка 4. речи: „и зајам” бришу се. Наведено је било нужно из разлога што се зајам овим законом више не третира, с обзиром да је члан 181. брисан, односно прописан законом којим се урђује стечај.

Чланом 59. Нацрта закона, врше се прецизирања у члану 178. којим се уређује начин утврђивања обавезе додатне уплате. Наиме, брише се одредба којом је било прописано да се оснивачким актом, односно одлуком скупштине може, уместо одређивања тачног износа додатних уплата, одредити максималан износ тих уплата, јер је максималан износ недовољно прецизан, па су постојале дилеме у примени тако конципиране одредбе.

Чланом 60. Нацрта закона, у члану 180. став 1. мења се и истим се прописује да је друштво у обавези да врати додатне уплате члановима друштва у року из члана 178. став 2. овог закона или ако рок није одређен, на њихов захтев, само ако то није неопходно за покриће губитака друштва или за намирење поверилаца друштва. Такође, одредба се допуњује ставовима којима се прописује да ако друштво не изврши повраћај додатних уплата у складу са ставом 1. овог члана, члан друштва може да поднесе тужбу суду за повраћај додатне уплате а правноснажна одлука суда представља основ за регистрацију покретања поступка враћања додатне уплате. Предмете измене омогућавају да члан друштва коме није извршен повраћај додатних улага, своје право на повраћај оствари судским путем.

Чланом 61. Нацрта закона, интервенише се у члану 186. којим је прописано да члану друштва престаје то својство, између осталог и повлачењем и поништењем целокупног удела. У наведеној одредби брише се реч „целокупног” из разлога усаглашавања са чланом 155. и из разлога што је примена предметног решења изазивала недоумце у практичној примени јер се из тако конципиране одредбе могло закључити да постоји могућност за повлачење и поништај и дела удела, а што није у сагласности са законом.

Чланом 62. Нацрта закона, члан 187. у целости се мења и истим се прописује да члан друштва, који нема неизмирене обавезе према друштву по основу неуплаћеног односно неунетог улога у друштво, може у свако доба, на основу изјаве о иступању достављене друштву, да иступи из друштва без навођења разлога за иступање, ако не захтева накнаду за свој удео. Удео члана друштва који је иступио из друштва, постаје сопствени удео друштва и без доношења одлуке о стицању сопственог удела. Иступањем члана из друштва, члану не престају обавезе које је имао према друштву до момента иступања. Такође, предметном изменом члана 187. прописује се и да се иступање члана из друштва и стицање сопственог удела региструје у складу са законом о регистрацији. Интервенције у предметним одредбама резултат су потребе да се питање иступања из друштва уреди на начин који је усаглашен са праксом, с обзиром да су одредбе којима се прописивало да члан друштва не може иступити јер би друштво претрпело штету или би дошло до непоштовања посебних дужности, биле неприменљиве јер се поставља питање ко би ценио те околности. Новоунетим ставовима поједностављује се поступак иступања када се иступање врши без потраживања накнаде.

Чланом 63. Нацрта закона, интервенише се у члану 189, у који се између осталог уводи нови став којим се прописује да удео члана друштва који је иступио из друштва, постаје сопствени удео друштва и без доношења одлуке о стицању сопственог удела, сразмерно уплаћеном, односно унетом улогу, док се за износ неуплаћеног, односно

неунетог улога, врши смањење основног капитала друштва, уз примену одредби члана 147а овог закона, а ради усаглашавања текста са новоунетим одредбама члана 147а.

Чланом 64. Нацрта закона, интервенише се у 192. којим се уређује питање иступања из оправданог разлога по одлуци суда. Наиме у наведеној одредби бришу се ставови којима је било прописано да суд пресуду о иступању из друштва по наступању правноснажности доставља регистру привредних субјеката ради регистрације престанка својства члана и регистрације сопственог удела друштва, као и да даном регистрације престанка својства члана, члану друштва који је иступио престаје својство члана друштва. Наведене одредбе су брисане јер нема оправдања за покретање поступка по службеној дужности, односно из разлога што регистрација престанка својства члана није јавни интерес, већ интерес друштва или тог члана.

Чланом 65. Нацрта закона, брише се члан 194. којим је било уређено да члан друштва који је иступио из друштва остаје у обавези да уплати односно, унесе уписани улог и изврши додатне уплате на које је био обавезан, ако је то неопходно за намирење поверилаца друштва. Наведена одредба се брише, из разлога што је интервенцијама у члану 189. дефинисан поступак смањења капитала за неунети односно, неуплаћени улог, па су одредбе овог члана непотребне.

Чланом 66. Нацрта закона, интервенише се у члану 195. ради откањања недостатака, односно нетачног позивања које је стварало забуну у прени одримедаба овог члана. Такође, бришу се одредбе којима је било прописано да искључени члан остаје у обавези да уплати односно унесе уписани улог и изврши додатне уплате на које је био обавезан, ако је то неопходно за намирење поверилаца друштва. Наведена одредба брише се зато што искључени члан не може бити обавезан да уплати односно унесе уписани улог јер је управо због неизвршења обавезе уношења улога искључен из друштва тако да би његовим обавезивањем на намирење поверилаца претрпео двоструку казну.

Чланом 67. Нацрта закона интервенише се у члану 196. којим се уређује питање искључења члана одлуком суда, са циљем прецизирања одредаба наведеног члана и његовог усаглашавања са другим законским одредбама, нарочито у погледу прописаних рокова чланом 77. и 79. Такође, наведени члан допуњује се одредбом којом се прописује да, ако на захтев члана који поседује удео који представља најмање 5% основног капитала друштва, скупштина у року од два месеца од дана подношења захтева не одлучи о захтеву за подношење тужбе из става 1. овог члана или одбије захтев, или се тужба не поднесе у року од 30 дана од дана доношења одлуке о подношењу тужбе, члан који је поднео захтев има право, да у накнадном року од 30 дана, поднесе тужбу суду у своје име, а за рачун друштва.

Чланом 68. Нацрта закона, мења члан 199. којим се уређује састав скупштине коју чине сви чланови друштва, тако што се наведени члан мења одредбом којом се прописује да ако оснивачким актом није другачије одређено, сваки члан друштва има право гласа у скупштини сразмерно уделу, с тим да се тим актом не може предвидети да члан друштва нема право гласа. Увођење предметне одредбе у функцији заштите мањинских чланова, у том смислу да морају имати најмање бар један глас. У супротном могло би се догодити да мањински чланови немају право гласа. Увођењем наведене одредбе, брише се одредба којом је било прописано да сваки члан друштва има право гласа у скупштини сразмерно учешћу његовог удела у основном капиталу друштва, осим

ако је оснивачким актом другачије одређено. Наведена одредба става 2. тумачила се и тако да члан са занемарљивим уделом нема ни један глас

Чланом 69. Нацрта закона прецизирају се одредбе члана 200. којима се уређује делокруг скупштине, ради прецизирања којим је преформулисана уводна реченица наведеног члана јер би се иста могла тумачити и тако да се оснивачким актом предвиди да скупштина не одлучује ни о једном питању из члана 200, већ да се њена надлежност моће пренети неком органу друштва. Такође, остале интервенције у тексту спроведене су ради саглашавања са другим законским одредбама.

Чланом 70. Нацрта закона, чланом 202. прописује се да се седница скупштине обавезно сазива када то у писаном облику захтевају чланови друштва који имају или заступају најмање 10 % гласова, уместо досадашњих 20 % ако оснивачким актом није одређено да то право имају и чланови који заједно имају или заступају мањи проценат гласова. Наведеном одредбом врши се значајно унапређење заштите мањинских акционара у складу са Акционим планом - doing business list.

Чланом 71. Нацрта закона интервенише се у члану 205. став 1. и прописује могућност да један или више чланова друштва који поседују или заступају најмање 5% удела, уместо досадашњих 10 % удела, у основном капиталу друштва могу путем писаног обавештења друштву ставити додатне тачке на дневни ред седнице, осим ако је оснивачким актом ово право дато и члановима који поседују или заступају и мањи проценат удела у основном капиталу друштва. Наведеним интервенцијама у члану 205. изједначен је положај чланова друштва са правом на предлагање допуне дневног реда једног или више акционара који поседују најмање 5% акција са правом гласа.

Чланом 72. Нацрта закона прецизирају се одредбе члана 211. у смислу да се став 3. којим је било прописано да се једногласно одлучује о обавези чланова на додатне уплате, као и о враћању тих уплата, брише, јер је наведена одредба била несагласна са чланом 178. закона. Такође, члан се допуњује одредбом којом се прецизније уређује питање потписивања одлука скупштине, због проблема који су настали у пракси приликом регистрације одлука, у ком поступку се појавило као спорно питање ко потписује одлуке скупштине да би оне било формално исправне и прихватљиве АПР-у за регистрацију. Нарочито је спорно било питање потписивања одлука скупштине у вишечланим друштвима. Одредба којом се прецизније уређује питање потписивања одлука скупштине, сходно се примењује и код вођења и потписивања записника.

Чланом 73. Нацрта закона допуњују се одредбе члана 221. којима се уређује заступање, и то ставовима којима се уређује да ако је друштво остало без директора, а нови директор не буде регистрован у регистру привредних субјеката у даљем року од 30 дана, члан друштва или друго заинтересовано лице може тражити да суд у ванпарничном поступку постави привременог заступника друштва, а који поступак је хитан и суд је дужан да одлуку по захтеву донесе у року од осам дана од дана пријема захтева. Наведена допуна била је нужна јер у овом случају није била прописана сходна примена члана 397.

Чланом 74. Нацрта закона у члану 222. став 2. Закона брише из разлога што је то питање већ уређено чланом 200. тачка 19. и чланом 232 став 1. тачка 10.

Чланом 75. Нацрта закона у члану 232. прецизирају се одредбе којима се уређују надлежности Надзорног одбора, јер у досадашњем решењу није било прописано да надзорни одор именује и остале заступнике,

Чланом 76. Нацрта закона у члану 246. врши се измена прописаних обавезних елемената статута акционарског друштва у смислу да се у ставу 1. тачка 5. бришу речи "и других хартија од вредности", јер друштво не може знати све врсте хартија од вредности које ће издавати.

Чланом 77. Нацрта закона интервенише се у члану 253. тако да се одредбе наведеног члана допуњују одредбом којом се прописује да се преференцијалне акције могу издавати само за новчани улог.

Чланом 78. Нацрта закона прецизирају се одредбе члана 259. којим се уређује утврђивање тржишне вредности акција, са циљем да се отклоне злоупотребе у трговини акцијама које су према постојећем решењу биле могуће. Наиме, решењем из Нацрта закона тржишна вредност акција јавног акционарског друштва утврђује се као пондерисана просечна цена остварена на регулисаном тржишту капитала, односно мултилатералној трговачкој платформи, у смислу закона којим се уређује тржиште капитала, у периоду од шест месеци који претходи дану доношења одлуке којом се утврђује тржишна вредност акција, под условом да је у том периоду остварени обим промета акцијама те класе на тржишту капитала представљао најмање 0,5% укупног броја издатих акција те класе, и да се најмање у три месеца тог периода трговало више од 1/3 трговачких дана на месечном нивоу уз остварени обим трговања који је износио најмање 0,05% укупног броја издатих акција те класе.

Чланом 79. Нацрта закона прецизирају се одредбе члана 265. којима се уређује садржај оснивачког акта тако да се прописује да оснивачки акт, између осталог, садржи и податке о акционарима који оснивају друштво, у складу са чланом 9а овог закона, као и податак о пребивалишту акционара а ради усаглашавања са чланом 94. и 141, као и новунетим чланом 9а. Такође, у наведеној одредби брише се тачка 6. којом је било прописано да оснивачки акт садржи и изјаву оснивача да оснивају акционарско друштво и преузимају обавезу уплате односно уноса улога по основу уписаних акција, а с обзиром да је чланом 264. став 1. прописано да акционари који оснивају друштво потписују оснивачки акт друштва, чиме оснивачи заправо оснивају ад. и тим актом преузимају и обавезе у погледу уписа и уплате акција, сходно чему је тачка 6. члана 265. сасвим сувишна. Осим тога поставља се и питање да ли се наведена изјава налази у оквиру оснивачког акта или оне чине посебан део ван оснивачког акта који даје сваки оснивач.

Чланом 80. Нацрта закона врши се значајно унапређење заштите мањинских акционара. Наиме, у члану 271. уређује се право на дивиденду, а са циљем да се одреди рок до када се дивиденда мора исплатити акционарима након њеног усвајања на седници скупштине, како би се избегле ситуације да се распоређена добит за дивиденде исплаћује акционарима годинама касније или чак никад, што је у пракси био случај.

Чланом 81. Нацрта закона брише се члан 276. којим је било прописано да се на зајам и давање обезбеђења друштву од стране акционара сходно примењују одредбе члана 181. овог закона о зајму и давању обезбеђења члана друштва с ограниченом одговорношћу. Одредбу је нужно брисати јер су и одредбе члана 181. закона престале да важе.

Чланом 82. Нацрта закона у члану 278. прецизирају се одредбе којима се уређује искључење права пречег уписа, тако да се у ставу 2. прецизира да се одлука скупштине доноси трочетвртинском већином гласова присутних акционара те класе и региструје се

у складу са законом о регистрацији, а на који начин се врши усклађивање са ставом 1. члана 277. и чланом 288. и 351.

Чланом 83. Нацрта закона члан 280. мења се из разлога што одредбе које се односе на искључење члана код друштва са ограниченом одговорношћу нису примењиве на акционарска друштва из разлога што конкретни акционари поред уписаних акција које нису уплатили, могу поседовати и акције које су у целости уплаћене. У том смислу овај члан је требало прерадити у смислу уређења датих питања за акционарска друштва, тако да подразумевају поступак повлачења и поништаја акција због неуплате односно неуношења улога.

Чланом 84. Нацрта закона интервенише се у члану 284. којим се проишцује да се одредбе члана 282. ст. 2. до 5. овог закона не примењују ако друштво стиче сопствене акције, а у којој одредби се брише тачка која се односи на искључење акционара.

Чланом 85. Нацрта закона у члану 285. закона додаје се нови став, којим се прописује изузетак од става 1. овог члана, а којим се уређује да јавно акционарско друштво може стицати сопствене акције и без упућивања понуде на основу програма откупа сопствених акција у складу са прописима којима се уређује тржиште капитала. Наведена одредба је унета ради усклађивања одредаба овог закона са законом којим се уређује тржиште капитала.

Чланом 86. Нацрта закона прецизира се одредба члана 287. ради унапређења одредбе у смислу да се уводи обавеза одбора директора односно надзорног одбора да поништи акције и по том основу смањи капитал друштва, ако то друштво није урадило у року од годину дана од дана стицања акција из става 1. овог члана.

Чланом 87. Нацрта закона интервенише се у члану 288. ради прецизирања одредбе и усаглашавања са чланом 277, 278. и 351.

Чланом 88. Нацрта закона интервенише се у члану 294. закона и прецизира став 6. наведеног члана тако да се прописује да се ограничење из става 5. овог члана не примењује се ако се одлука о издавању акција доноси по основу повећања основног капитала неновчаним улозима, али под условом да се неновчани улог одмах у целости уноси.

Чланом 89. Нацрта закона интервенише се у члану 296. ради усаглашавања са чланом 259. и 260. и одредба става 5. овог члана се мења и прописује да ако одлука о повећању основног капитала неновчаним улозима не садржи податке из става 3. овог члана, правне радње које су предузете ради уноса неновчаног улога у друштво, не производе правно дејство према друштву.

Чланом 90. Нацрта закона у одредбама члана 298. којима се уређује уплата акција по основу нових улога и унос неновчаних улога, врши се прецизирање ради усаглашавања са одредбама закона којим се уређује тржиште капитала.

Чланом 91. Нацрта закона прецизира се одредба члана 299, с обзиром да се унос неновчаног улога не може доказати на други начин потребно је уз захтев за повећање капитала друштва, Централном регистру доставити и доказ о унетом неновчаном улогу

односно доставити изјаву законског заступника којом се потврђује да је неновчани улог унет.

Чланом 92. Нацрта закона у члану 301. интервенише се тако да се даје могућност друштву да прошири круг лица која ће имати право на куповину акција и врши се усклађивање са одредбом члана 295. која разликује условно повећање од повећања које настаје као резултат статусне промене. Такође, интервенцијама у наведеном члану прецизира се да је у питању одлука условном повећању основног капитала.

Чланом 93. Нацрта закона у члану 303. врши се усаглашавање са интервенцијама извршеним у члану 301.

Чланом 94. Нацрта закона у члану 319. врши се исправљање погрешног позивања на ставове у предметном члану.

Чланом 95. Нацрта закона члан 326. допуњује се новим ставом 5. којим се прописује да у случају из става 4. овог члана, када је једини члан друштва правно лице, статутом се може одредити орган тог члана друштва који у његово име врши функцију скупштине, а у одсуству такве одредбе сматра се да је то регистровани заступник тог члана. Одредба је унета у текст ради јер код контролних друштава која имају два или више контролисаних друштава, није било предвиђено који орган ће вршити функцију скупштине у контролисаним друштвима.

Чланом 96. Нацрта закона прецизира се члан 335. којим се уређује позив за седницу тако што се допуњује одредбом којом се прописује да је акционарско друштво дужно да позив за седницу објави и на интернет страници регистра привредних субјеката и на интернет страници Централног регистра. Такође, прописује се да се одлука надлежног одбора о сазивању седнице скупштине акционара код јавних акционарских друштава, обавезно објављује на интернет страници друштва и на интернет страници регулисаног тржишта, односно мултилатералне трговачке платформе, одмах по доношењу, а најкасније наредног радног дана. Такође, изменама у наведеном члану прописује се да се материјали за седницу скупштине морају се ставити на располагање акционарима на интернет страници друштва истовремено са упућивањем позива, тако да их акционари могу преузети у целости, а акционарима се, на њихов захтев мора омогућити лично преузимање, односно преузимање путем пуномоћника у седишту друштва у редовно радно време. Наиме, додатна правила за акционарска друштва, унета су посебно имајући у виду да у периоду од доношења одлуке надлежног органа о сазивању скупштине, до упућивања и објављивања позива акционарима за седницу скупштине друштва, може проћи више дана током ког периода постоји опасност од трговања на основу информације која није јавно доступна, односно није доступна свим акционарима.

Чланом 97. Нацрта закона унапређују се одредба става 1. члана 337. којом се прецизира да један или више акционара који поседују најмање 5% акција са правом гласа може одбору директора, односно надзорном одбору ако је управљање друштвом дводомно предложити додатне тачке дневног реда седнице о којима предлажу да скупштина расправља, под условом да тај предлог образложе. Одредба није суштински променила право мањинских акционара али су мали акционари обавезани да могу

предложити само додатне тачке под условом да њихов предлог образложе, чиме је онемогућена злоупотреба права на предлагање додатних тачака дневног реда.

Чланом 98. Нацрта закона интервенише се у члану 338. само у смислу прецизирања позивања на члан 335, и то у целости.

Чланом 99. Нацрта закона у члану 345. прецизније се уређује ко не би могао бити пуномоћник, и то без обзира да ли је у питању дводомно или једнодомно друштво, па је интервенције у члану 345. од значаја јер представља усаглашавање са 269. Закона, који прописује да се сви акционари под једнаким околностима третирају на једнак начин.

Чланом 100. Нацрта закона у члану 348. став 4. мења се и истим се прописује да ако клијент не изда одређена упутства за гласање, пуномоћје за гласање може дати право банци да гласа само у складу са предлогом који је сама банка дала клијенту у погледу вршења права гласа. Интервенцијом у наведеној одредби искључује се могућност да банка гласа у складу са предлозима одбора директора друштва, односно надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно.

Чланом 101. Нацрта закона у члану 351. у ст. 1. и 2. прецизира се начин утврђивања кворума јер је у пракси било недоумица у примени наведених одредаба које се отклањају, а чиме се онемогућава злоупотреба у коришћењу права гласа акционара.

Чланом 102. Нацрта закона интервенише се у члану 353. и прецизира се кворум за поновљену седницу, са циљем итклањања недоумица у примени постојећег законског решења.

Чланом 103. Нацрта закона у члану 379. став 2. мења се тако да се истим уређује да ако је поништена одлука била регистрована у складу са законом о регистрацији, надлежни суд пресуду из става 1. овог члана по правноснажности доставља регистру привредних субјеката ради регистрације у складу са законом о регистрацији, а одредба је допуњена могућношћу да парничне странке имају право да захтевају регистрацију промене оних података који су били регистровани на основу поништене одлуке, уколико су ти подаци регистровани на дан подношења пријаве.

Чланом 104. Нацрта закона у члану 394. став 3. се прецизира у смислу да се прописује да мандат директора престаје ако скупштина не усвоји годишње финансијске извештаје друштва на редовној седници скупштине, док је у постојећем законском решењу прописано да мандат директора престаје ако скупштина не усвоји годишње финансијске извештаје друштва у року који је предвиђен за одржавање редовне седнице. Наведено прецизирање је нужно јер директору не би требало да престане мандат само због тога што се редовна седница не одржи у законском року, јер се та седница може одржати и после тог рока, већ би требало да му мандат престане ако скупштина није усвојила наведене извештаје, али да је одржана у законском року, како је интервенцијама у члану 394. став 3. и предложено.

Чланом 105. Нацрта закона у члану 396. став 4. се врши прецизирање наведене одредбе у смислу да се у складу са законом о регистрацији региструје не само оставка, већ и брисање директора.

Чланом 106. Нацрта закона у члану 398. врши се интервенције у смислу прецизирања позивања у одредби а имајући у виду садржину ставова у односу на које треба вршити позивање.

Чланом 107. Нацрта закона у члану 415. став 4. речи: „става 4.” замењују се речима: „става 3.”, а интервенција представља исправку техничке грешке.

Чланом 108. Нацрта закона у члану 422. став 2. тачка 4) речи: „да су у надлежности” замењују се речима: „да је потребна сагласност”. Наиме, врши се суштинско прецизирање којим се прописује да је за обављање односно предузимање побројаних послова, потребна сагласност надзорног одбора за оне послове за које је овим законом прописано да је потребна наведена сагласност.

Чланом 109. Нацрта закона у називу члана 426. прецизира се да је реч о одредбама којима се уређује не само оставка извршног директора, већ и постављање привременог заступника. Интервенцијама у наведеном члану прописује се и да ванпарнични поступак постављања привременог заступника друштва од стране суда, хитан.

Чланом 110. Нацрта закона у члану 427. прецизира се да извршни одбор, између осталог, исплаћује дивиденду у оквиру овлашћења која су му дата статутом или одлуком скупштине, чиме се наведена одредба усклађује са чланом 271.

Чланом 111. Нацрта закона допуњује се члан 440. одредбом којом се прописује да се оставка и брисање члана надзорног одбора региструје у складу са законом о регистрацији, ради усклађивања са интервенцијама у члану 426. у који је уведена нова одредба којом се прописује да се оставка и брисање извршног директора региструје се у складу са законом о регистрацији.

Чланом 112. Нацрта закона интервенише се члану 441, а којим се уређује надлежност надзорног одбора, чиме се одредбе овог члана прецизирају и усклађују са другим законским одредбама.

Чланом 113. Нацрта закона члан 466. усаглашава се са одредбама члана 81.

Чланом 114. Нацрта закона у члану 469. став 3. тачка 5) после речи: „друштва” додају се запета и речи: „по вредности утврђеној у складу са чланом 475. став 2. овог закона”, а речи: „по тржишној вредности у смислу овог закона” бришу се.

Чланом 115. Нацрта закона у члану 470. после става 5. додаје се нови став 6, којим се прецизира да се једним стицањем, односно располагањем имовином велике вредности не сматра се истовремено успостављање заложног права, хипотеке или другог средства обезбеђења које привредно друштво даје ради обезбеђења сопствене обавезе по уговору о кредиту, зајму или другом правном послу, у ком случају се највећа вредност појединачне правне радње, односно правног посла узима као вредност по којој се утврђује имовина велике вредности. Интервенције у одредбама наведеног члана биле су неопходне из разлога што је примена истих у пракси изазвала низ недоумица нарочито по питању дефинисања шта се сматра повезаним стицањем јер је одредбама члана 470. прописано и да се под једним стицањем, односно располагањем, сматра и више повезаних стицања, односно располагања извршених у периоду од годину дана, при чему

се као време настанка узима дан извршења последњег стицања, односно располагања. С тога је било потребно прецизирати шта се сматра повезаним стицањем, односно отклонити недоумицу јер иста спречава привредну делатност у обиму који би могао да постоји и доводи у сумњу и несигуран положај повериоце и инвеститоре услед немогућности да знају и буду сигурни да ли је или није у питању имовина велике вредности. Због свега наведеног у члан 470. унета је нова одредба којом се наведено питање прецизно дефинише.

Чланом 116. Нацрта закона у члану 472. став 1. мења се и истим с уређује да ако није прибављено одобрење у складу са чл. 470. и 471. овог закона, друштво и акционар који поседује или представља најмање 5% основног капитала друштва може поднети тужбу за поништај правног посла или правне радње стицања односно, располагања имовином велике вредности, под условом да је поседовао или представљао најмање 5% основног капитала друштва на дан закључења тог правног посла, односно правне радње, чиме се прецизира активна легитимација за подношење тужбе. Наведена тужба може се поднети у року од шест месеци од дана одржавања седнице скупштине на којој је разматран извештај о пословању за пословну годину у којој је извршено стицање односно располагање имовином велике вредности, а најкасније у року од 3 године од дана стицања односно располагања имовином велике вредности, а што је уређено ставом 4. У ставу 3. наведеног члана речи: „Одбор директора, односно надзорни одбор” замењују се речима: „чланови одбора директора, односно чланови надзорног одбора”, из разлога што не може бити прописана одговорност колективног органа. Такође, интервенцијама у наведеном члану његове одредбе допуњују се ради прецизирања да друштво и акционар који поседује или представља најмање 5% основног капитала друштва, може поднети тужбу за накнаду штете против лица из става 3. овог члана.

Чланом 117. Нацрта закона у члану 474. којим се уређује право несагласних акционара на откуп акција, став 1. тачка 1) прецизира се тако да акционар може да тражи од друштва да откупи његове акције ако гласа против или се уздржи од гласања за одлуку о промени статута друштва којом се умањују његова права из члана 251. став 1. тач. од 1) до 4) и права из члана 253. овог закона, док је у сада важећем решењу било прописано да може да тражи од друштва да откупи његове акције ако гласа против или се уздржи од гласања за одлуку о промени статута друштва којом се умањују његова права предвиђена статутом или законом, а која одредба није била довољно прецизна.

Чланом 118. Нацрта закона у члану 479. врше се прецизирања ради усаглашавања текста са свим правним формама које су законом прописано.

Чланом 119. Нацрта закона прецизира се члан 482. став 2. о промени једне од правних форми у правну форму акционарског друштва и промену када јавно акционарско друштво престаје да буде јавно сходном применом закона којим се уређује тржиште капитала.

Чланом 120. Нацрта закона у члану 495. интервенише се тако што се у одредби става 1. продужава рок, и то због сложености института статусне промене која утиче на права разних актера и треба им дати више времена да се упознају са тако битним променама. Наиме, наведеним изменама се прописује да нацрт уговора о статусној промени, односно нацрт плана поделе, друштво објављује на својој интернет страници, ако је има, и доставља регистру привредних субјеката ради објављивања на интернет страници тог регистра, и то најкасније 60 дана, уместо сада прописаних месец дана, а пре

дана одржавања седнице скупштине на којој се доноси одлука о статусној промени. Наведено је и у складу са чланом 92. став 1. Директиве 2017/1132/ ЕУ. Такође, у члану 495. брише се одредба става 2. којом се прописује да нацрт уговора о статусној промени, односно нацрт плана поделе морају бити објављени непрекидно најмање 60 дана од дана одржавања седнице скупштине на којој је донета одлука о статусној промени, а приступ тим нацртима мора бити омогућен свим заинтересованим лицима без обавезе идентификације и без накнаде. С обзиром да је чланом 6. тачка 6. Директиве 2009/109/ЕЗ дата могућност, али не и обавеза државама чланицама да пропишу ову обавезу, а осим тога прописани рок је био предугачак и бесмислен јер тече од дана када је одлука скупштине већ донета, предметна обавеза објављивања у трајању од најмање 60 дана, је брисана. Остале интервенције у члану 495. представљају техничко усаглашавање текста са наведеним изменама.

Чланом 121. Нацрта закона у члану 498. став 4. допуњен је у смислу да је скупштина дужна да истовремено са доношењем одлуке статусној промени, донесе одлуку о повећању, односно смањењу основног капитала у зависности од врсте статусне промене, а што досада није било прописано. Такође, после става 4. додаје се нови став 5, којим се врши прецизирање проблема насталих у пракси и врши заштита мањинских акционара. У том смислу новонетом одредбом уређује се да, ако се статусном променом врши замена удела, односно акција у другачијој сразмери, одлука о статусној промени мора да садржи одредбу о томе да ступа на снагу давањем писане изјаве од стране лица из члана 474. став 4, да се сваки члан друштва преносиоца сагласио да се статусном променом изврши замена удела, односно акција у другачијој сразмери, осим чланова друштва преносиоца који користе своје право на исплату уместо стицања удела, односно акција у друштву стицаоцу у складу са чланом 508. овог закона.

Чланом 122. Нацрта закона брише се став 2. члана 502. којим је било прописано да се на повећање основног капитала јавног акционарског друштва као друштва стицаоца не примењују се одредбе Закона о тржишту капитала које се односе на одобрење Комисије за хартије од вредности, као и друге одредбе тог закона које су неспојиве са заменом акција у поступку статусне промене. Наведено из разлога што је ова одредба стварала забуну и из разлога што је иста имала смисла када је Комисија за хартије од вредности у складу са тадашњим законом којим се уређује тржиште хартија од вредности одобравала све видове повећања основног капитала, а што по садашњем закону не одобрава. По садашњем решењу закона којим се уређује тржиште капитала, ова комисија одобрава само проспект за јавну понуду при издавању хартија од вредности.

Чланом 123. Нацрта закона у члану 504. став 1. допуњује се тако да се регистрација статусне промене врши у складу са законом о регистрацији у односу на друштво стицаоца и у односу на друштво преносиоца, а након ступања на снагу уговора о статусној промени, односно плана поделе. Допуном наведене одредбе прецизира се да се регистрација статусне промене врши након ступања на снагу уговора о статусној промени, односно плана поделе из разлога што је рок за објаву нацрта уговора о статусној промени, односно нацрта плана поделе, из члана 495. продужен ради заштите поверилаца и трећих лица, са циљем да се не би одуговлачио поступак регистрације, након доношења одлуке о статусној промени. Одредба се допуњује и прописивањем да се регистрација статусне промене не може вршити пре исплате несагласних акционара који у статусној промени учествују, о чему су лица из члана 474. став 1. писаном изјавом потврђују да су исплаћени сви несагласни чланови друштва, односно којом потврђују да није било несагласних чланова тог друштва.

Чланом 124. Нацрта закона у члану 508. којим се уређује право на исплату, допуњује се одредба којом је било прописно да удели, односно акције откупљене у складу са овим чланом постају сопствени удели, односно акције друштва стицаоца, осим код поделе уз оснивање када се расподељују на чланове друштава која се оснивају, јер у овом случају односно, у поступку оснивања, друштво не може стећи сопствене уделе односно акције.

Чланом 125. Нацрта закона после члана 514. додају се део седми а, којим се уређује прекогранично спајање и припајање и у текст уводе нови чл. 514а до 514м. Истим одредбама дефинише се прекогранично припајање као оно припајање у коме учествују најмање два друштва, од којих је најмање једно, друштво из чл. 245. или 139. овог закона регистровано на територији Републике Србије и најмање једно, друштво капитала основано на територији друге државе чланице Европске уније или државе потписнице Уговора о европском економском простору. Једно или више овако дефинисаних друштава припајају се другом друштву преношењем на то друштво целокупне имовине и обавеза, чиме друштво које се припаја престаје да постоји без спровођења поступка ликвидације. Такође, новоунетим одредбама дефинише се и прекогранично спајање које је у смислу овог закона оно спајање у коме учествују најмање два друштва, од којих је најмање једно, друштво из чл. 245. или 139. овог закона регистровано на територији Републике Србије и најмање једно, друштво капитала основано на територији друге државе чланице. Два или више друштава спајају се оснивањем новог друштва преношењем на то друштво целокупне имовине и обавеза, чиме друштва која се спајају престају да постоје без спровођења поступка ликвидације. Новоунетим одредбама уређују се најзначајнија питања везана за прекогранично припајање и спајање, уређивањем заједничког нацрта уговора о припајању, његовог објављивања, извештаја надлежног органа друштва и извештаја ревизора о припајању, као и њиховог усвајања на скупштини. Овим одредбама уређује се и јавнобележничка исправа која предходи регистрацији припајања, регистрација припајања, правне последице припајања, поједностављени поступак припајања, Учествовање запослених у одлучивању, ништавост регистрације припајања и друга питања од значаја, с тим да се прописује да се одредбе овог дела закона о прекограничним припајањима сходно примењују и на прекогранична спајања

Чланом 126. Нацрта закона измењен је услов за принудни откуп акција од мањинских акционара, којим су њихова права далеко боље заштићена, те је прописано право већинског акционара на принудни откуп који има акције које представљају најмање 95% основног капитала друштва и који има најмање 95% гласова свих акционара који поседују обичне акције, што у складу са добром праксом у великом броју земаља чланица Европске уније. Наиме, у досадашњем решењу било је прописано да на предлог акционара који има акције које представљају најмање 90% основног капитала друштва и који има најмање 90% гласова свих акционара који поседују обичне акције, скупштина доноси одлуку о принудном откупу свих акција преосталих акционара друштва. Нацртом закона наведена одредба се мења, па се прописује да на предлог акционара који има акције које представљају најмање 95% основног капитала друштва и који има најмање 95% гласова свих акционара који поседују обичне акције, скупштина доноси одлуку о принудном откупу свих акција преосталих акционара друштва. Такође, прецизира се да се предметна одлука доноси без обзира на терете, забране располагања, ограничења и права трећих лица на тим акцијама, јер је у пракси постојећа формулација ове одредбе изазивала недоумице у погледу да ли акције на којима је била установљена залога могу бити предмет принудног откупа. Из наведеног члана брисане су одредбе које

су прописивале да се статутом може предвидети да принудни откуп није допуштен или се може прописати већи проценат учешћа откупиоца у основном капиталу.

Чланом 127. Нацрта закона мења се члан 516. и измењеном одредбом се подробно и хронолошким редом прописује да у самој одлуци о принудном откупу треба да буде утврђена цена акција које су предмет принудног откупа, као и питање регистрације, достављања одлуке Централном регистру, као и депоновање средстава за исплату цене. Такође, уређено је и да се начин и рок исплате цене врши у складу са правилима пословања односно да се пренете акције уписују на рачун откупиоца без терета, забране располагања, ограничења и права трећих лица. Наведено из разлога што је у члану 515. став 1. уређено да се одлука о принудном откупу доноси без обзира на терете.

Чланом 128. Нацрта закона члан 519. се брише из разлога што се изменама члана 516. уређује питање регистрације одлуке о принудном откупу, као и њено достављање Централном регистру.

Чланом 129. Нацрта закона интервенише се у члану 521. и исти се прецизира тако што се из истог бришу одредбе које су изазивале недоумице у пракси. Наиме, брише се одредба којом је било прописано да надлежни суд обавештава Централни регистар депо и клиринг хартија од вредности ради обустављања исплате цене акционарима чије су акције предмет принудног откупа—ако је поднет захтев да надлежни суд у ванпарничном поступку утврди вредност тих акција. Одредба је брисана из разлога што је стварала проблеме у пракси у смислу да обустава исплате цене према свим акционарима нема смисла, као и због тога што у питању и није обустава поступка.

Чланом 130. Нацрта закона у целости се мења члан 522. због потребе за великом бројем интервенција у његовим одредбама. Измењама постојећег члана прописано је да је контролни акционар у обавези да откупи акције сваког од преосталих акционара на његов писани захтев у случају када стекне акције које представљају најмање 95% основног капитала акционарског друштва. Поред тога, постојећа одредба је била недовољно прецизна и постојала је потреба да се одредбе систематизују у ситуацији ако друштво не утврди цену за откуп акција, па је дата заштита контролном акционару да може пред надлежним ванпарничним судом утврдити ту цену. Такође, измењеном одредбом дат је одговор и на питање шта се дешава уколико се не исплати утврђена цена, па је уведена одредба којом се прописује да уколико контролни акционар не изврши исплату утврђене вредности акција, акционар може поднети тужбу надлежном суду ради исплате.

Чланом 131. Нацрта закона интервенише се у члану 523. из разлога усаглашавања са Законом о преузимању који не прави разлику између цене у добровољној и обавезујућој понуди. Наиме, цена се у оба случаја формира на исти начин, па мањински акционара овако неће бити у неповољнијем положају у односу на постојеће норме.

Чланом 132. Нацрта закона у члану 536. став 4. речи: „120 дана” замењују се речима: „150 дана”, у смислу да почетни ликвидациони извештај ликвидациони управник саставља најраније 90 дана, а најкасније 150, уместо досадашњих 120 дана од дана почетка ликвидације и у истом року га подноси ортацима, комплементарима, односно скупштини на усвајање. Дакле, продужен је рок за састављање почетног

ликвидационог извештаја јер је рок од 90 дана рок за пријаву потраживања, а након тога почиње да тече рок од 30 дана за прихват односно оспоравање потраживања, па је рок од 120 дана био кратак. Такође, прецизирано је да се усвојени почетни ликвидациони извештај региструје у складу са законом о регистрацији, и то у року од 15 дана од дана усвајања, јер наведени рок досадашњим одредбама није био прописан.

Чланом 133. Нацрта закона у члану 537. с обзиром да ликвидациони управник има својство законског заступника и има исте обавезе као законски заступник, у наведеном члану прописује да ликвидациони управник у току ликвидације подноси годишње ликвидационе извештаје о својим радњама, са образложењем разлога због којих се ликвидација наставља, а није завршена, ортацима, комплементарима, односно скупштини на усвајање, најкасније у року од шест месеци уместо сада прописаног рока од три месеца. Такође, прецизира се да се годишњи ликвидациони извештаји региструју у складу са законом о регистрацији, и то у року од 15 дана од дана усвајања.

Чланом 134. Нацрта закона у члану 540. став 3. речи: „и доноси одлуку” замењују се речју: „одлуком”, тако да се прецизира да ортаци, комплементари, односно скупштина усваја прописане документе одлуком о окончању ликвидације, уместо досадашњег решења којим је било прописано да ортаци, комплементари, односно скупштина усваја прописане документе и доноси одлуку о окончању ликвидације. Наиме, одредба се наведеним интервенцијама прецизира из разлога што је у питању једна одлука, односно одлука о окончању ликвидације којом се усвајају и прописани документи, односно завршни ликвидациони биланс, извештај о спроведеној ликвидацији итд.

Чланом 135. Нацрта закона интервенише се у члану 543. С обзиром да се у пракси јављају случајеви у којима су привредна друштва-издаваоци финансијских инструмената брисани из регистра привредних субјеката по основу окончања ликвидације, а да нису извршили испис финансијских инструмената у Централном регистру, било потребно је увести обавезу спровођења поступка исписа финансијских инструмената пре брисања привредног субјекта из регистра привредних субјеката. Последица недостатка ове обавезе у законској регулативи јесте постојање активних акција издаваоца који практично више не постоје. Ради откањања наведених недостатака, одредбе члана 543. којима се уређује окончање ликвидације допуњене су у смислу да се по окончању ликвидације друштво брише из регистра привредних субјеката у складу са законом о регистрацији, а у случају акционарског друштва, брисање се врши тек након подношења захтева Централном регистру за испис финансијских инструмената из регистра. Члан 543. унапређују се прецизирањем одредбе којом се прописује да се пословне књиге и документа друштва које је брисано услед окончања ликвидације чувају тако да буду доступни на територији Републике Србије у складу са прописима којима се уређује архивска грађа, а име и адреса лица које мора имати пребивалиште односно седиште на територији Републике Србије, коме су пословне књиге и документа поверени на чување, региструју се у складу са законом о регистрацији.

Чл. 136, 137. и 138. Нацрта закона прецизирају се одредбе чл. 546. и 547. којима се уређује принудна ликвидација, и то кроз интервенције и прецизирање разлога за покретање поступка принудне ликвидације, као и уношење новина у смислу да пре покретања поступка принудне ликвидације, регистратор који води регистар привредних субјеката на интернет страници тог регистра објављује обавештење о привредном друштву код кога су се стекли разлози за принудну ликвидацију, са позивом том

привредном друштву да у року од 30 дана од дана објављивања тог обавештења, отклони разлоге које је у складу са овим законом могуће отклонити и региструје промене одговарајућих података у складу са законом о регистрацији. Нацртом закона у текст се уводе и нове одредбе члана 547а којима се уређује статус друштва у поступку принудне ликвидације из ралога што је било потребно ближе уредити правни положај привредних друштава у принудној ликвидацији, ради отклањања спорних питања која су онемогућавала примену одредби у пракси, као и ради заштите поверилаца. Такође, одредбама новоунетог 547б уређује се окончање поступка принудне ликвидације.

Чланом 139. Нацрта закона у члану 567. допуњује се одредба става 1. овог члана, а ради прецизнијег дефинисања појма огранка.

Чл. 140, 141, 142. и 143. Нацрта закона интервенише се у одредбама којима се уређује регистрација огранка. Тако се члан 569. мења и изменама се уводи обавезност регистрације огранка ради лакшег праћења делатности огранка а што је од значаја са становишта пореске политике и политике запошљавања, осигурања, социјалних питања итд. Новим решењем прописује се да се огранак како домаћег тако и страног привредног друштва региструје у складу са законом о регистрацији. У регистру се региструју промене података, престанак, односно брисање огранка у складу са законом о регистрацији. Такође, интервенцијама у члану 571, 572. и 573. врше се корекције којима се прецизирају наведене одредбе у погледу употребе пословног имена и других података, као и специфичности у вези са огранком страног привредног друштва. Интервенцијама у члану 573. посебно се уређује и да одлука о образовању огранка садржи и адресу за пријем електронске поште.

Чланом 144. Нацрта закона врши се допуна у члану 575. којим је прописано да се представништво страног привредног друштва образује одлуком надлежног органа оснивача, а да одлука о образовању обавезно садржи и адресу за пријем електронске поште а у складу са концептом Е -Управе и у складу са дигитализацијом пословања целокупне привреде.

Чланом 145. Нацрта закона у члану 576. којим се уређује престанак представништва, одредба којом се прописује да представништво престаје одлуком о престанку представништва и престанком постојања оснивача представништва, допуњује се у смислу да представништво престаје престанком постојања оснивача представништва осим ако у случају статусне промене постоји одлука правног следбеника оснивача представништва о наставку рада представништва. На овај начин се отклањају уочени проблеми у пракси, када су у питању статусне промене код оснивача представништва страног правног лица, с обзиром да се код одређене врсте статусних промена права и обавезе преносе на стицаоца, па тиме и права и обавезе које се тичу представништва.

Чланом 146. Нацрта закона после члана 577. додаје се део једанаести а, са чл. 577а до 577ш, којима се уређује оснивање Европског акционарског друштва (Societas Europaea) у Републици Србији, у складу са Уредбом Савета 2157/2001/ЕЕЗ од 8. октобра 2001. године. Наведеним одредбама уређује се да се Европско акционарско друштво (у даљем тексту: европско друштво) оснива у правној форми акционарског друштва, чији је основни капитал подељен на акције које има један или више акционара, који не одговарају за обавезе друштва, осим у случајевима из члана 18. овог закона. Европско друштво које се оснива на територији Републике Србије стиче својство правног лица регистрацијом у регистру у складу са законом о регистрацији. Такође, наведеним

одредбама прописују се и начини оснивања европског друштва, основни капитал, оснивачки акт и статут. Посебно се уређује питање оснивања Европског друштва припајањем и спајањем кроз прописивање свих питања од значаја за заједнички нацрт уговора о припајању, његово објављивање, извештај надлежног органа друштва и извештај ревизора о припајању и њихово усвајање на скупштини. Такође, наведеним одредбама уређује се и јавнобележничка исправа која претходи регистрацији, регистрација, правне последице оснивања европског друштва припајањем, учествовање запослених у одлучивању, као и сходна примена у смислу да се одредбе овог дела закона о оснивању европског друштва припајањем, сходно примењују и на оснивање европског друштва спајањем. Овим делом закона уређују се и питања од значаја за оснивање европског друштва као холдинга, промена правне форме акционарског друштва у европско друштво, пренос седишта европског друштва регистрованог на територији Републике Србије у другу државу чланицу и с тим у вези, план преноса и јавнобележничка потврда. Посебно је уређено питање управљања европским друштвом које је регистровано у Републици Србији, као и престанак европског друштва у смислу да се одредбе овог закона о ликвидацији сходно примењују и на ликвидацију европског друштва, а одредбе закона којим се уређује стечај сходно се примењују и на стечај европског друштва. Новоунетим одредбама прописује се и да Регистар привредних субјеката у року од месец дана од дана регистрације оснивања европског друштва, брисања европског друштва из регистра и преноса седишта, доставља Канцеларији за званична издања Европских заједница обавештење о регистрованим подацима ради објављивања у „Службеном листу Европске уније.

Чланом 147. Нацрта закона после члана 580. додаје се део дванаести а, чијим се чл. од 580а до 580ч уређује Европска економска интересна групација, у смислу да се у Републици Србији може основати Европска економска интересна групација у складу са Уредбом Савета 2137/85/ЕЕЗ од 25. јула 1985. године, која је правно лице које оснивају најмање два привредна друштва, предузетника, односно друга правна или физичка лица која обављају пољопривредну или другу делатност у складу са законом, од којих је најмање једно регистровано на територији Републике Србије, а друго на територији друге државе чланице Европске уније или државе потписнице Уговора о европском економском простору. Наведеним одредбама уређује се циљ оснивања и активности групације, оснивање и регистрација групације, као и њено стицање својства правног лица и финансирање и одговорност за обавезе, промена и пренос њеног седишта, органи групације, престанак групације и друга питања од значаја.

Чланом 148. Нацрта закона у члану 585. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а), којом се уређује да ће се новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казнити за привредни преступ привредно друштво ако на својој интернет страници или на интернет страници регистра привредних субјеката не објави обавештење о закљученом правном послу, односно предузетој правној радњи, са детаљним описом тог посла или радње и све релевантне чињенице о природи и обиму личног интереса, у року од 15 дана од дана закључења тог правног посла, односно предузимања те правне радње (члан 66. став 9.). Наведена одредба унета је у текст закона ради усаглашавања са изменама којом се прописује нова обавеза (у члану 66.) у случају постојања послова и радњи у којима постоји лични интерес. Такође, одредба се допуњује новом тачком којом се прописује новчана казна за обављање делатности у огранку која није регистрована а ради усаглашавања са интервенцијама члану 569. став 1.

Чланом 149. и 150. Нацрта закона уређује се брисање из регистра привредних друштава и других облика обављања привредне делатности који нису преведени у регистар привредних субјеката у складу са Законом о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 61/05 и 111/09 - др. закон) и Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС”, бр. 99/11 и 83/14) даном почетка примене овог закона, с тим да се наведена одредба не односи на привредна друштва и друге облике обављања привредне делатности чије се седиште налази територији Аутономне покрајине Косово и Метохија, која послују друштвеним или јавним капиталом. Такође, уређује се и да чланови, односно оснивачи привредних субјеката који су брисани из регистра привредних субјеката, као неактивни у складу са чланом 68. став 2. Закона о регистрацији привредних субјеката („Службени гласник РС”, бр. 55/04, 61/05 и 111/09 - др. закон) даном ступања на снагу овог закона постају сувласници над имовином тих привредних субјеката, у идеалним деловима који одговарају њиховим власничким уделитема у основном капиталу тих привредних субјеката. Наведене одредбе од значаја су из разлога што нека од привредних друштава нису поднела иницијативу за превођење због постојања непотпуне базе података о привредним субјектима који су били регистровани у надлежним судовима до 31. децембра 2014. године, па по том основу и нису били стављени у статус неактивних, а сходно томе нису ни могли бити брисани као неактивни привредни субјекти.

Чланом 151. Нацрта закона прописује се да привредни субјект над којим је закључен стечајни поступак решењем у складу са одредбама члана 150. до 154. Закона о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 99/11 - др. закон, 71/2012 - УС и 83/14), а које је постало правноснажно пре ступања на снагу одлуке Уставног суда („Службени гласник РС”, број 71/12), сматра се брисаним даном правноснажности решења о закључењу стечајног поступка, о чему ће регистратор који води регистар привредних субјеката донети решење по службеној дужности. Наведеном одредбом успоставља се правни основ за брисање наведених привредних друштава, односно извршење правоснажне судске одлуке.

Чланом 152. Нацрта закона прописује се да ће се поступци принудне ликвидације започети до дана почетка примене овог закона, окончати у складу са одредбама овог закона.

Чланом 153. Нацрта закона уређује се рок за регистрацију адресе за пријем електронске поште, и то у року од годину дана од дана почетка примене овог закона.

Чланом 154. Нацрта закона прописује се ступање на снагу овог закона, и то осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а његова примена почиње 1. марта 2018. године, из разлога што је потребан временски период за предузимање свих неходних активности на припреми техничких, односно софтверских решења за примену одредаба овог закона које се односе на спровођење поступка регистрације. Такође, наведеном одредбом прописује се да се одредбе дела седмог а, једанаестог а и дванаестог а, примењују даном приступања Републике Србије Европској унији. Поред наведеног, прописује се да даном приступања Републике Србије Европској унији престаје да се примењује одредба члана 287. став 5. овог закона ради усаглашавања са Директивом (ЕУ) 2017/1132 Европског парламента и Савета (ранија Директива 77/91/ЕЕЗ).

IV. Финансијска средства потребна за спровођење закона

За спровођење овог закона потребна су додатна финансијска средства из буџета Републике у износу од цца 50.000.000,00 динара. Детаљнији износ потребних средстава за успоставу потребних софтверско хардверских капацитета Агенције за привредне регистре биће детаљније опредељен након спровођења јавне расправе о Нацрту Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима.